

Απόστολος Πιερρής

Απόλλων και Χριστός

Η απόλυτη αποκάλυψη του Απόλυτου είναι το Κάλλος. Κάλλος είναι η γυμνότητα του Θεού, το Φαίνεσθαι του Εΐναι που με την λάμψη της Επιφανείας του εξαντλεί και εκφράζει όλο το βάθος του. Το φαινόμενο κάλλος είναι απόλυτα ισοδύναμο και ομοούσιο προς το υπαρξιακό βάθος.

Γι αυτό, εξ αιτίας αυτής της απολυτότητας, το όμορφο ακτινοβολεί μια τελικότητα ανείπωτη. Είναι ως μια διακήρυξη του Απόλυτου που δίνει την οριστική λύση στο αίνιγμα του νοήματος της ύπαρξης. Κάθε ομορφιά εκφράζει αυτήν την τελικότητα, σαν να μην υπήρχε άλλη. Και η ιδεώδης επίτευξη αυτής της ποιότητας του κάλλους είναι που κάνει το κλασσικό, κλασσικό. Κάθε έργο και κάθε σύνθεση τέχνης σε αυτό αποπνέει την τελικότητα της ενεργού παρουσίας της αιωνιότητας στον χρόνο. Γι αυτό είναι πύλη της αιωνιότητας μέσα στον χρόνο. Από τον Κούρο της Φιγαλείας, στην αστραποβόλο σειρά θείας αγαλλίασης, στα αγάλματα της Κουρικής γυμνότητας, και από εκεί στον υπερβατικά ενύπαρκτο Απόλλωνα του Δυτικού αετώματος στον ναό του Διός στην Ολυμπία (όπου λατρεύεται ο Υιός μετά του Πατρός), και στην ανυπέρβλητης τελειότητας σύνθεση του Δυτικού αετώματος, και στον ναό τον ίδιο ως αρχιτεκτονικό σύνολο ενιαίας «δήλωσης» με τον γλυπτικό διάκοσμό του – και μέχρι ένα αγγείο σαν τον Παναθηναϊκό αμφορέα του Ζωγράφου του Βερολίνου με τον Απόλλωνα και τον Ηρακλή, - τα πάντα σε καλούν στο «τέλος» της αιωνιότητας έχοντας την ανυπέρβλητη δύναμη να σταματούν τον χρόνο στην μοναδική στιγμή, που έχει νόημα

Σωτηρίου γιατί δεν διαστέλλεται σε διάρκεια μέσα στον χρόνο αλλά ανάγεται και ανυψώνεται κάθετα πάνω στον χρόνο και τον κόσμο σαν το ον πάνω στο μηδέν. Ζει στην αιωνιότητα όποιος προσλάβει το νόημα αυτό στην ολοκληρία του και ταυτιστεί ολοκληρωτικά με αυτό χωρίς κράτημα και αναστολή.

Και για τον λόγο της ίδιας απολυτότητας στην φανέρωση του Απόλυτου, το κάλλος έχει μια απαράμιλλη, ανεπανάληπτη, επιβλητική, προφανή, αυτοφανή, ανεναντίωτα πειστική διαύγεια βεβαιότητας. Η αδιαμεσολάβητη αμεσότητα και η αναμφισβήτητη βεβαιότητα της παρουσίας του κάλλους είναι βιωματικά και υπαρξιακά χαρακτηριστικά του. Για τον Ελληνισμό, το κάλλος συνιστά το έσχατο και αλάνθαστο κριτήριο αλήθειας, και όχι η ύπαρξη του υποκειμένου όπως στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι της ερριμμένης στον Κόσμο ψυχής (Καρτέσιος).

Ότι η Δωρική ουσία του Ελληνισμού έχει το κάλλος για βαθύτατο βίωμα και υπέρτατη αξία, αυτή η θεμελιώδης λατρεία της Μορφής, του εὖ-μορφου, φαίνεται στην ποιητική και καλλιτεχνική κυριαρχία στον πολιτισμό, ιδίως και χαρακτηριστικά κατά την άνοιξή του, την αρχαϊκή εποχή. Ποίηση, (και συγκεκριμένες μορφές ποίησης με αξονική την λυρική), και τέχνη, (με ωρισμένη επικρατούσα μορφολογία την πλαστική, αφού και η ζωγραφική είναι γλυπτικού χαρακτήρα στο κλασσικό και η αρχιτεκτονική είναι γλυπτική της επιφάνειας και όχι κυρίως διαρροήμιση εσωτερικού χώρου), συνιστούν την πολιτισμική ταυτότητα του Ελληνισμού. Θρησκεία και φιλοσοφία, μυθολογία και λατρεία, σκέψη και αξιολογία, μεταμορφώνονται σε δομές κάλλους, με εμφαντική την ποιητική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία.

Έτσι, λόγω της προφάνειας του κάλλους, ο Ελληνισμός είναι πολιτισμός αδιαμφισβήτητης βεβαιότητας. Κλασσικός κατά την βαθύτερη έννοια του όρου. Και έτσι έμεινε στην ιστορία, και κατά τον μακρό ακόμα χειμώνα του ανθρώπου, μετά την Κρύψη του Απόλλωνα, όταν και ο Χριστός θυσιάστηκε για να σώσει τον άνθρωπο στην τρικυμία της απουσίας του Κοσμικού Ανθού.

Το κάλλος λειτουργεί δια του Έρωτα που εμπνέει. Προκαλεί ακαταμάχητο έλξη προς αυτό. Συνιστά έτσι εστία κάμψης του χωροχρόνου προς επίτευξη του «τέλους», εστία στο δυναμικό πολιτισμικό πεδίο της οντολογικής και υπαρξιακής βαρύτητας. Το κάλλος επενεργεί χωρίς να δρα, δια της «τελικής» αιτιότητας (Αριστοτέλης). **Και έτσι ο Έρως είναι αναγωγός δύναμης, μέχρι θεότητας.**

Η πνοή του κάλλους είναι η ουσία του πνεύματος. Γιατί το κάλλος αίρει κάθε δυισμό, τον δυισμό σώματος και πνεύματος, πραγματικότητας και ιδέας, κόσμου και θεού, φαίνεσθαι και είναι. Αποτελεί την γυμνή επί-δειξη της θεότητας. Το κάλλος είναι το φαινόμενο πνεύμα, το δε πνεύμα είναι

το Είναι του κάλλους. Στον Έρωτα επανενώνονται συγχρονικά αυτά που διίστανται χρονολογικά (το κάλλος στην ώρα της ακμής, στην νεοθαλή άνοιξη του βίου, η σοφία του πνεύματος στην ωριμότητα του θέρους), - και έτσι αποκαθίσταται η μεταφυσική ταυτότητα ζωής και πνεύματος, κάλλους και αλήθειας. **Και θεός ο Απόλλων στον οποίο συνουσιώνονται έκπαγλο κάλλος, οι ενέργειες της αιωνιότητας (ποίηση, μουσική, χορός, εορταστική παιδιά) και βαθύτατη σοφία πνεύματος και εντελής γνώση των μύχιων μυστικών του χρόνου (μαντεία).** Με την έμφαση στην ενοποιό δύναμη του κάλλους – είναι ο πρωθήβης άναξ. Και η βασιλεία του εκτείνεται αδιατάρακτη στο εαροθέρος, το ανοιξοκαλόκαιρο της ανθρώπινης ύπαρξης.

Αλλά ο νόμος του χρόνου έχει περιοδικό ρυθμό. Έρχεται το φθινόπωρο με τα Γυναικεία μυστήρια της σποράς, ακολουθεί ο χειμώνας με τα Διονυσιακά όργια του σκοτεινού φωτός. Στους Δελφούς πρυτανεύει ο Διόνυσος τώρα. Ο Απόλλων είναι κεκρυμμένος, όχι απλά Έκατος, «μακριά» ως το «τέλος» του δρόμου για τον ασφαλώς οδοιπορούντα, ως μακρόθεν τοξεύων τον εκλεκτό με τον έρωτα προς Αυτόν. Δεν ανθίζει η φύση, πέρασαν και οι καρποί. Ο άνθρωπος χάνει το ζωντανό παράδειγμα, την προφανή βεβαιότητα του κάλλους, την εναργή παρουσία του Απόλλωνα, την γυμνή φανέρωση του θεού, τον Κοσμανθό. Η κρύψη του Απόλλωνα αποσταθεροποιεί τον Κόσμο, γιατί Αυτός τον κάνει «Κόσμο», γιατί το κάλλος ως επι-φάνεια του Απόλυτου αποτελεί την συνεκτική αρμονία του Σχετικού.

Ήδη από τον Χρυσούν αιώνα, από το Υψηλό Κλασσικό, στις παραστάσεις του Απόλλωνα, πλήθος αυτές, εμφανίζεται κάποια σκιά στο φως του Κόσμου, στην αίγλη του κάλλους του. Η έκφραση του προσώπου βαθαίνει και σκληραίνει από την καταυγάζουσα λάμψη της επιφάνειας που ήταν πριν, και το υπερτελές σώμα δεν χαμογελάει παρ' όλη την τελειότητά του. Ο Απόλλων, ο Ελληνικός θεός κατ' εξοχήν, είναι δυσαρεστημένος με τις εξελίξεις. Και γνώστης αυτός τέλειος του χρόνου, ξέρει αυτός που θα καταλήξουν οι απαρχές εξελίξεων που κανένας θνητός δεν προσέχει.

Τα σημάδια που ο Απόλλων βλέπει στο θέρος του 5^{ου} αιώνα προϊδεάζουν, και τα φαινόμενα που σημαδεύονται με το βάρος του μέλλοντος οδηγούν, στην παρακμή του πολιτισμικού φθινοπώρου, στην Ελληνιστική Εποχή. Και τότε ο άνθρωπος πάσχει και θλίβεται και υπο-φέρει. Ο Κόσμος γίνεται Άδης, το όμορφο Κόσμημα μετατρέπεται δαιμονικά σε αποτρόπαια Τάρταρα, όπου βυσσοδομούνται τα γενεσιουργά όργια της σήψης. Όπως ήδη ο Εμπεδοκλής προφητεύει από το τέλος κι όλες του υψηλού κλασσικού. Πρώτος αυτός μετά τον Άνακτα των Δελφών – αλλά ο ίδιος δηλώνει ότι είναι πιά άμβροτος.

Και λυτρωμό ο άνθρωπος δεν βρίσκει πιά στην περιοδικότητα, γιατί θυμάται αμυδρά την επιφάνεια του Απόλλωνα, αν και δεν την βιώνει σαν εναργή παρουσία το φθινόπωρο και τον χειμώνα της ύπαρξής του. Δεν του φθάνει η μύηση και εποπτεία των φθινοπωρινών θήλεων μυστηρίων της σποράς ως ταυτότητας θανάτου και γέννησης στην κοσμική μήτρα της Κόρης και την μητρική αγκαλιά της Δήμητρας, στους κόλπους της Μεγάλης θεάς. Ούτε επαρκούν οι χειμερινοί αντινομιακοί εκστατικοί οργιασμοί του θνήσκοντος και ανιστάμενου νεαρού άρσεως, του διαμελιζόμενου και θριαμβεύοντος Διονύσου, του μεγάλου γονιμοποιού Βιαστή της Κόρης, του δημιουργικού και καταστροφικού εκ περιτροπής Άδη.

Το αίνιγμα του χρόνου δεν λύνεται στον χρόνο.

Στην Ελληνιστική εποχή κυκλοφορούν θρησκευτικότητες της Μεγάλης Μητέρας και του Διονύσου σε ποικίλες παραλλαγές υπαρξιακές και τοπολογικές για να καλυφθεί η κρύψη του Απόλλωνα στην ψυχή του ανθρώπου της παρακμής. Η λόγια προσήλωση εκ μέρους του υψηλού πολιτισμού της περιόδου στον τύπο του κλασσικού (μιμητικά σχεδόν, έντεχνα αλλά άπνοα, και με ουσιώδεις αποκλίσεις), δεν μιλάει και δεν πείθει την ταραχή της ψυχής του λαού. Το εγχείρημα επανασύνδεσης πραγματικότητας και ενεργού κλασσικού ιδεώδους στην Ρωμαϊκή αυτοκρατορία και το κοσμοϊστορικό πρόγραμμα του Αυγούστου για την αποκατάσταση του Απόλλωνα ως συνεκτικού δεσμού της οικουμενικής ολοκλήρωσης, σταθεροποίησαν μεν την ανθρώπινη ψυχή αλλά μόνο για να δεχθεί με αντιδράσεις μεν, αλλά χωρίς περίοδο καταστροφής το κατά το Σχέδιο του Θεού τότε Σωτήριο, την Σάρκωση του Υιού του Πατρός (Ευσέβιος Καισαρείας).

Ο Χριστός, παρά την Σταύρωση και την Ανάσταση, δεν ανάγεται ούτε συνδέεται προς το αρχέτυπο του θνήσκοντος και ανιστάμενου νεαρού θεού, παρόντος καθ' όλο το εύρος της καθ' ημάς και Μέσης Ανατολής (Όσιρις, Άδωνις, Tammuz, Άτις, Διόνυσος, Υάκινθος κλπ.). Η ουσιώδης διαφορά συνίσταται στο ότι ο Χριστός δεν σώζει δια της περιοδικότητας (ο σπόρος νεκρός καρπός και ιδού σπέρμα γένεσης, το άνθος μαράθηκε και ιδού νέα άνοιξη της φύσης μετά το κλείσιμο, και νέα ανθοφορία). Αντίθετα δεν είναι εκ του κόσμου τούτου, και ο Άρχων του Κόσμου τούτου κρίνεται και εκβάλλεται της κυριότητας υπ' Αυτού. Η οντολογική και σωτηριολογική δομή είναι λοιπόν της διάκρισης της λογικής του χρόνου από το πνεύμα της αιωνιότητας.

Η θεμελιώδης σχέση είναι επομένως προς την τρίτη μεγάλη Επανάσταση στην ιστορία του ανθρώπου, την ουσία του Ελληνισμού, προς τον άξονα της αιωνιότητας ως αχρονίας αρχής και αιτίας του χρόνου, προς το Απολλώνιο πνεύμα.

[Σχετικά δείτε το κείμενο της προηγούμενης αποστολής].

Όπως δεν συναρτάται προς την θρησκευτικότητα του νεαρού θεού που θνήσκει και ανασταίνεται περιοδικά, έτσι ο Χριστός δεν εντάσσεται και στο πλαίσιο της θρησκευτικότητας, που εμφιλοχωρεί στον Μεσανατολικό χώρο, του Κυρίου των Δυνάμεων. Ο Κραταιός της Ισχύος γίνεται Πατήρ του Υιού, η δε πρόσβαση, γνώση, πίστη και σωτηρία προς και από τον Πατέρα διενεργείται αποκλειστικά δια του Υιού. Ο Χριστός είναι η οδός και η αλήθεια και η ζωή, ο δρόμος και το «τέλος» της πορείας, το φως του κόσμου και η αιώνιος ζωή. Και μάλιστα **“ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐσμέν”** (κατά Ιωάννην, 10, 30). Όπως εξαπολλωνίζεται ο κύριος του Κεραυνού Ζεὺς έτσι χριστολογείται ο θεός της Παλαιάς Διαθήκης. **“ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ· εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε. καὶ ἅπ’ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑώρακατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δείξον ὑμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἄρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τοσοῦτον χρόνον μεθ’ ὑμῖν εἰμι καὶ οὐκ ἐγνωκάς με Φίλιππε; ὁ ἑωρακὸς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις· δείξον ἡμῖν τὸν πατέρα; οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί ἐστιν;”**. (Κατά Ιωάννην, 14, 6-10). Και με απόλυτο τρόπο: **θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· ὁ μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο** (1, 18). Η επίδραση του κατὰ Ιωάννην Ευαγγελίου στην διαμόρφωση του Δόγματος (ομοουσιότητα, μια υπόσταση του σαρκωθέντος Λόγου) είναι καθοριστική.

Στην Απολλώνια κλασσικότητα του Ελληνισμού, το φως του κόσμου είναι το κάλλος, η τελειότητα του όντος. Έτσι και ο Χριστός είναι το φως του Κόσμου. Αλλά τώρα ο Απόλλων είναι κεκρυμμένος, **Η θεία παρουσία δεν είναι εναργής μέσα στον κόσμο, και η αιωνιότητα της τελειότητας δεν λειτουργεί**. Ο χρόνος από υπηρέτης της φανέρωσης του Απόλυτου, έχει γίνει Δυνάστης, Τύραννος, Μινώταυρος στον Κόσμο που έπεσε στο επίπεδο του Λαβύρινθου των χαμένων ψυχών. **Η φύση δεν ανθίζει για να επιδειχθεί ο Ανθός της ύπαρξης. Η διπολική ταυτότητα Είναι και Φαίνεσθαι έχει διαρραγεί, τώρα το φαινόμενο είναι απατηλή μάσκα του Είναι. Ο Θεός δεν αποκαλύπτεται στον Κόσμο**.

Αυτή η διάσταση, ο μεταφυσικός δυισμός, της διασπασθείσας ενότητας, είναι ο ίδιος μια απάτη. Είναι η αποστασιοποίηση του ανθρώπου από τον θεό που φαντάζει σαν διάσταση του Κόσμου από τον θεό, του Φαίνεσθαι από το Είναι, του Σχετικού από το Απόλυτο. Τώρα κυβερνά η Απάτη: άλλο φαίνεται και

άλλο είναι. Η αποστασιοποίηση συνιστά μια αποξένωση από το οικείο, μια αλλοτριώση. Αυτό προβάλλεται ως σκοτεινιά στο φως του κόσμου, αυτό κάνει τον κόσμο Λαβύρινθο, αυτό εξουσιοδοτεί στην Βιάζουσα Τυραννία του τον όντως υπηρέτη της φανέρωσης του Είναι, τον Χρόνο, αυτό δίνει την δεσποτεία στον Άρχοντα του Κόσμου τούτου. **Η βύθιση στην μέριμνα του χρόνου και η επιβολή των απαιτήσεων και αναγκών του στην ζωή του ανθρώπου μεταβάλλει το Κόσμημα σε Λαβύρινθο, και το Μέσο της Φανέρωσης του Θεού σε Άρχοντα του Κόσμου τούτου που κλείνει την πρόσβαση του θνητού στο θάνατο. Όλα είναι μια μαγεία όπου άρχει ο Πονηρός, δηλαδή το Είδωλο που φτιάχνει η αποξένωση του ανθρώπου από τον θεό. Η μαγεία και ο απατηλός κόσμος της καταρρέουν όταν λεχθεί ο λόγος της αληθείας.**

Ο Χριστός ήλθε λοιπόν να μαρτυρήσει τον Λόγον της Αληθείας. Από την ενότητα κάλλους και πνεύματος, τώρα που δεν ανθίζει η φύση και ο Απόλλων εκρύβη, ο τόνος πέφτει στο έτερο πόλο της ταυτότητας, στην αλήθεια. Αλλά η αλήθεια είναι δυσεπίγνωστη, αφότου διαχωρισθεί από την προφάνειά της, η δε φανερότητά της είναι το κάλλος. Και η αλήθεια συνεπώς έχει κρυβεί. Και ο άνθρωπος του κόσμου τούτου, ο Πιλάτος της εξουσίας, στην έκφανση του λόγου της αληθείας ερωτά, τί εστίν αλήθεια; Και το ίδιο απορούν οι Ιουδαίοι, και το ίδιο προφασίζονται οι Φαρισαίοι.

Η αλήθεια χωρίς την προφάνεια χρειάζεται πίστη για να λειτουργήσει. Και η πίστη είναι εμπιστοσύνη. Η δε εμπιστοσύνη στο υπαρξιακό επίπεδο σημαίνει πλήρη και ανεπιφύλακτο άφεση σε κάποιον. Κάθε μεγάλο και υψηλό θέλει αφιέρωση. Τα μεγαλειώδη ολοκληρωτική. Δίνοντας τον εαυτό σου κερδίζεις τα πάντα. Και αυτό λαχταρά ο αληθινός εαυτός – το απόλυτο αλλά ελεύθερο δόσιμο στο τέλει χωρίς βία της δύναμης και ανάγκη της γέννησης και συμφέρον κέρδους του χρόνου. Επιφύλαξη και φόβος εδώ είναι του δειλού, αυτού που δεν έχει την σφραγίδα του προφανούς πεπρωμένου.

«ο αγαπών την ψυχήν αυτού, απολέσει αυτήν, ο δε μισών την ψυχήν αυτού εν τω κοσμώ τούτω φυλάξει αυτήν εις ζωήν αιώνιον».

Όπως ο Απόλλων. Ζητεί απόλυτο αφιέρωση. Και τότε σου δίνεται στον ειλεκτό, και είσαι μέγας – κάλλος και πνεύμα στην διπολική ταυτότητα, πού την ενότητα έχει ο ίδιος. Για αυτό είναι σύμβολο της Τρίτης Επανάστασης ο Δωρικός Έρωτας.

Εν προκειμένω όμως, με τον Χριστό, η άφεση απαιτείται χωρίς καμιά από τις διαστάσεις και δομές στις οποίες η άφεση μπορεί να εγγραφεί. Ούτε στην αγκαλιά της Μάνας εδράζεται η νέα άφεση, ούτε στην παντοδυναμία του Κυρίου της βιάζουσας Ισχύος, ούτε με την ακαταμάχητη ερωτική έλξη

προς το κάλλος ενεργείται, ούτε με την χαμένη πια προφάνεια της αλήθειας εκμαιεύεται.

Έρχεται λοιπόν ο Θεός στον Κόσμο Του, στον Κόσμο που είναι η προβολή του εαυτού Του, η από-κάλυψη Του, το Φαίνεσθαι του Είμαι, η φανέρωση αυτού που είναι πέρα από κάθε σχέση αναφοράς και ορισμού, - έρχεται αφού ο άνθρωπος έχει απομακρυνθεί από το Είμαι και κυλινδείται στο ανύπαρκτο Μηδέν, και ζει στη απάτη του ψευδούς φαίνεσθαι (γιατί δεν υφίσταται ψευδές Είμαι, ψευδής αλήθεια, δεν υπάρχει το Μη Είμαι, αλλά το φαίνεσθαι μπορεί να γίνει ψευδές και απατηλό αν αποκοπεί από την ενότητά του με το Είμαι) – **έρχεται λοιπόν ο Θεός στον άνθρωπο αφού ο άνθρωπος έχει φύγει από τον Θεό, και έρχεται ως Υιός του Ανθρώπου ο Υιός του Θεού**

[το μέγα Σκάνδαλο τούτο για την θρησκευτικότητα του Κυρίου των Δυνάμεων, (*“ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἐκάλεσεν”,* Κατά Ιωάννην, 19, 7). *“τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;”* ερωτά ο Ιουδαϊκός όχλος τον Ιησούν στην διδασκαλία του με τους Έλληνες (12, 34)]

--- και έρχεται ο Θεός σαρκωθίς εις άνθρωπο και πάσχει τα του ανθρώπου αποκεκομμένου από το Είμαι και σφαδάζοντας στον Λαβύρινθο του Μινωταύρου και βιαζόμενου από τον Άρχοντα του Κόσμου τούτου, και πάσχει τις έσχατες ταπεινώσεις και οδύνες του (απ)ερριμμένου στον χρόνο ανθρώπου, άχρι θανάτου και θανάτου επί σταυρού, και προσφέρει εαυτὸν **θυσία εξιλαστήριο υπέρ του ανθρώπου ως άνθρωπος, τώρα που ο άνθρωπος σκληρυνθείς από τον πολύ και αβάστακτο πόνο δεν προσφέρει εαυτὸν θυσία αφιέρωσης για την ιδίαν του σωτηρία, και κάνει τα πάντα ο Θεός για να κερδίσει την εμπιστοσύνη, την πίστη του ανθρώπου στον Θεό δηλαδή στην ίδια την δική του θεία περιωπή,**

---- ερχόμενος λοιπόν ο Θεός του Είμαι εις τον φαινόμενον εαυτὸν Του, ο φαινόμενος εαυτός του δεν κατάλαβε τον όντα εαυτὸν του, δεν ένιωσε την άκτιστη ενέργεια μέσα του που τον κάνει να υπάρχει και τον ουσιώνει στην ύπαρξη, δεν βίωσε τον πραγματικό εαυτό του ο άνθρωπος ούτε με την αυτουσία και ολοκληρωτική παρουσία στον χρόνο της Αιωνιότητας, (όχι μόνο με τις λάμπεις της που συνέχουν διηνεκώς τον χρόνο), πλην των ολίγων τον αριθμό και μεγάλων την φύσιν που είχαν το θείο σφράγισμα της γέννησης εκ θεού και όχι εκ του χρόνου.

ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ ἐγένετο,

καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ... ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Κατὰ Ἰωάννην, 1, 9-17

Χάριν ἀντὶ χάριτος, τὴν δωρεὰ τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς θεότητος ἀντὶ τοῦ χαρίσματος τοῦ εαυτοῦ μας σὲ Αὐτόν. Χάρις καὶ ἀντίχαρις ἐννοίες καίριες γιὰ τὶς σχέσεις αἰωνιότητος, ὅπου δὲν υπεισέρχονται λογαριασμοὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν τοῦ χρόνου. Ὁ Ἰωάννης χρησιμοποιοῦ κλασσικὲς ἐννοίες κατ' ἐξοχὴν τοῦ ἀμοιβαίου ἀν-υπολόγιστου δοσιμάτων στον (Δωρικὸ) Ἑρωτα, στὴν πνοή των δύο ἀντίθετων χαρισμάτων. Ἀλλὰ καὶ χάρις καὶ χαρὰ τῆς τελειότητος τοῦ Εἶναι καὶ τῆς υπεραναβλύζουσας δωρεάς του. Χαριτωμένος ὁ ἔχων τὴν χάριν ὡς «ἐπιγιγνόμενον τέλος», ὡς τελειότητα ἐπὶ τῆς τελειότητος, ὡς λάμψη πάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ κάλλους. Χάρις ἡ ἀστραπή σὲ αὐτόν ποῦ ἔχει τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, τὸ χάρισμα ποῦ χαρίζεται, τὴν δωρεὰ τῆς σφραγίδος. **Διαστάσεις αὐτὲς τῆς ὑπαρξῆς ὅπου κοινώνει τὸ κλασσικὸ καὶ τὸ ορθόδοξο. Χάρις καὶ ἀλήθεια – λείπει τὸ κάλλος, ἡ Μορφή, γιὰ νὰ ἐπιστρέψουμε πλήρως στὸ κλασσικὸ βίωμα. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐγίνε με τὸ δόγμα, τὴν θεολογία, τὴν λατρεία, τὴν τέχνη τῆς Ορθοδοξίας στὸ Βυζάντιο.**

Ἐχει κρυφτεῖ ὁ Θεός. Δηλαδή τὸν ἔχεις χάσει, ἔχεις υπαρξιακὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ αὐτόν, - γιὰτὶ **ὁ Θεός εἶναι πάντα κεικρυμμένος καὶ ἀποκεκαλυμμένος, Εἶναι καὶ Φαίνεσθαι ὁ ἴδιος, Αἰωνιότητα καὶ Χρόνος, ἀφανής καὶ φανερός, Ἀπόλυτο καὶ θεῖο σχετικὸ, ἐν κόλποις Πατρὸς καὶ ἐπιφανής.**

Καὶ ἐρχεται ὁ Θεός στον Ἄνθρωπο γιὰ νὰ τὸν σώσει ἀπὸ τὴν ἀπάτη τοῦ Πονηροῦ ποῦ ἔχει ριχτεῖ. Ἀνοίγει καὶ κενώνει εαυτόν γιὰ νὰ σώσει πάντες, ὄχι μόνο τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ἀρίστους, τὶς κοινωνίες των μικρῶν ἀριθμῶν ποῦ εἶναι δομημένες με τὴν Ἀπολλώνια ἀρχή (δεῖτε τὴν προηγούμενη ἀποστολή μου), ὄχι μόνο τοὺς (πολιτισμικά) Ἑλλήνες, ἀλλὰ καὶ τοὺς βαρβάρους ποῦ δὲν ἐκοινώνησαν τῆς Ἀπολλώνιας ἀποκάλυψης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅλα τὰ ἔθνη. Δὲν ἀνοίξε ἡ Μεσανατολικὴ θρησκευτικὴ τοῦ Κυρίου των Δυνάμεων γιὰ νὰ προσλάβει τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον, ἀντιθέτως ἀνοίξε

ο Ελληνισμός για να σώσει τον άνθρωπο που υποφέρει εν γένει. Το ουσιώδες πνευματικό, πολιτισμικό και ιστορικό προηγούμενο της Χριστολογικής «χάριτος και αληθείας» δεν είναι ο Νόμος του Μωυσέως, αλλά το Απολλώνιο Κάλλος και η χάρις και αντίχαρις Πνεύματος και Κάλλους. Η καινή Διαθήκη είναι της Αιωνιότητας, υπέρ χρόνον, δεν έχει να κάνει με τον Νόμο για την ορθή διαχείριση του χρόνου και των αναγκών του.

Ανοίγει ο Θεός προς τον άνθρωπο (αντί να ανοίγει διάπλατα ο άνθρωπος για να δεχθεί τον Θεό, τον οποίο έχει χάσει απομακρυνόμενος από αυτόν στις μέριμνες του χρόνου που τον καταπίνουν τελικά στην άβυσσο του Λαβυρίνθου), - ανοίγει και πλαταίνει την κλήση Του προς πάντες, καταδέχεται να μετατρέψει τον Έρωτα του Τέλους σε Αγάπη και του Ατελούς, αλλά ταυτόχρονα βαρύνει το μήνυμα, τίθεται τελεσίδικα η μεγάλη επιλογή Σωτηρίας και Απώλειας, το ανεπανόρθωτο της «απόφασης», της στάσης πίστης και απιστίας, η προσφορά του Θεού στον άνθρωπο είναι φοβερή, η Αγάπη είναι Αυστηρή:

τώρα δεν έχεις δικαιολογία και υπεκφυγή στο «δεν Σε έβλεπα στο σκοτάδι του Λαβυρίνθου»,

- λέει ο Θεός στον Άνθρωπο.

“ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν” (8, 24).

Τρομερός ο λόγος του Θεού, τομώτερος μαχαίρας. Ματώνει βαθειά τους υποκριτές, τους ανθρώπους του χρόνου, της “λογικής” του και των λογαριασμών του, τους ανθρώπους που γνωρίζουν τον Λαβύρινθο και χειρίζονται επιτυχώς τον ρυθμό των περιστροφών του, που πονηρεύονται αποτελεσματικά την πονηρία του Πονηρού Άρχοντα.

Καυχώνται τα τέκνα του χρόνου, του Κόσμου τούτου: ένα πατέρα έχουμε, τον Θεόν. Και στηλιτεύονται από τον Υιόν του Θεού και Υιόν του Ανθρώπου:

διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. (8, 43-44).

Ἦλθε ο Θεός για να ξεχωρίσει αυτούς που πραγματικά δεν βλέπουν τη αλήθεια στα σκοτάδια του χρόνου που έχει γίνει Λαβύρινθος, και υποφέρουν για αυτήν την τυφλότητα, από εκείνους που ξέρουν την λογική του χρόνου και την πονηρία της Απάτης στην οποία έχει μεταπέσει το

Φαίνεσθαι, και νομίζουν ότι αυτή είναι η όντως αλήθεια, από εκείνους που αξιολογούνται ότι “βλέπουν” και καυχώνται για την γνώση τους του κόσμου τούτου. Και ο Θεός ήλθε για να κάνει να δούν την αλήθεια οι πρώτοι, που είναι όντως χαμένοι στον Λαβύρινθο, και που αυτό ακριβώς το χάσιμό τους δείχνει ότι δεν βολεύονται ριγμένοι στο Σπήλαιο και λαχταρούν να βγούν από αυτό το αδιέξοδο, - και να στραβώσει εκείνους τους δευτέρους που συγχέουν την ικανότητα διαχείρισης της απάτης του Λαβυρίνθου με την αληθή γνώση που ελευθερώνει από τα δεσμά του χρόνου.

καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ’ αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

9, 39-41

Μέγας, ασήκωτος, λόγος του Θεού. Αυτός που σφάλλει στο σκοτάδι, ακόμη και ο κακός που στα πάθη του Λαβύρινθου μπερδεύει τους ισολογισμούς της αμοιβαίας ωφελείας στις ανθρώπινες σχέσεις, μπορεί να σωθεί, να μην του λογαριασθούν τα λάθη του, να θεωρηθούν πάθη σκοτοδινίας, να δει τελικά το φως. Αλλά ο πωρωμένος στην σκλήρυνση της ψυχής που τον κάνει να διαχειρίζεται με κέρδος τα του χρόνου, ο ανάλγητος που έχει μεταποιήσει την οδύνη του Λαβύρινθου σε κερδοφόρα επιχείρηση, και επαίρεται ότι βλέπει την αλήθεια για να έχει επιτυχία στον χρόνο, ο πονηρός που δεν (θέλει να) ξέρει ότι είναι πονηρός, ο μεταφυσικός υποκριτής της αιωνιότητας στον χρόνο, – σε αυτόν καταλογίζεται η αμαρτία του κατά του Πνεύματος, μέχρι τελευταίας ρανίδος του αίματός του.

εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. (15, 22).

Την ίδια απόλυτη αυστηρότητα της θεϊκής κλήσης επιδεικνύει και η αποτομία της οξύτατης αντιπαράθεσης της οδού σωτηρίας από την μέριμνα στους τρεις πυλώνες των αναγκών του χρόνου.

[Δείτε το κείμενό μου της προηγούμενης εβδομάδας επ’ αυτού].

Όμως ούτε η αυτούσια παρουσία του Θεού εστιασμένη σε ένα σημείο του χώρου και μια στιγμή του χρόνου, ούτε η διείσδυση της Αιωνιότητας, στην απολυτότητα της πεμπτουσίας της με απόλυτη μοναδικότητα, σε μια

Στιγμή της χρονικής διάρκειας (όταν έχει χαθεί η συνεχής, αδιάλειπτος ες αεί φανέρωση του Είναι στην ολοκληρία του στις αστραπές τελειότητας κάλλους που φωτίζουν διηγεϊκώς τον Κόσμο ως αποκάλυψη του Απόλυτου) - ούτε αυτή η απόλυτη μοναδικότητα που συνιστά την εστία της ύπαρξης και τον άξονα του νοήματός της, -- **ούτε αυτή η μοναδικότητα, ούτε η ανυπέρβλητη αυστηρία της πρόσκλησης, δεν έφθασε από μόνη της να σώσει τον άνθρωπο πλην των ολίγων εκλεκτών, των γεννημένων εκ Θεού.**

Ο Χριστός κατά την παρουσία του ομιλεί δια παραβολών και αλληγορικά και συνοπτικά, το δε Πνεύμα της Αληθείας που θα σταλεί ως Παράκλητος μετά την έξοδόν Του από τον Χρόνο, θα τελεσιουργήσει το ενεργό Σωτήριο. (14, 16-17; 25-26; 15, 26-27).

Και η ενέργεια του Πνεύματος, τρίτου και τελειοποιού της ομοουσίου Τριάδος, έδωσε Μορφή στην Πίστη. Έτσι διαμορφώθηκε το ζων Δόγμα και ο ενεργός θεολογικός λόγος, η λατρεία και η μουσική, η εικονογραφία και η αρχιτεκτονική. Τα πάντα μιλάνε την Μορφή του κάλλους, την αρμονία του Ελληνισμού. Και έτσι ιδρύθηκε το μνημείο της Βυζαντινής Ορθοδοξίας.

Ο Χριστός χρειάστηκε τον Απόλλωνα. Και ο κύκλος του χρόνου έκλεισε στο «Τέλος».

Ακόμη καί η δομή της Εκκλησίας απηχεί το Ελληνικό οργανωτικό βίωμα πολλαπλότητας και τοπικότητας. Ο Επίσκοπος, εις τόπον και τύπον Χριστού, της τοπικής κοινωνίας των πιστών. Οι μοναχοί της ολοτελούς αφιερώσεως εκτός της μέριμνας του χρόνου. Δεν υπάρχει αρχή υπέρ τον Επίσκοπο εστιασμένη εις έδρα, μόνο η Σύνοδος Επισκόπων και Ηγουμένων και Αγίων, τελικά μόνον η Οικουμενική Σύνοδος. **Πρεσβεία τιμής και μόνον απονέμονται σε συγκεκριμένες επισκοπές για λόγους πολιτικής περιωπής των εδρών τους.** Έτσι καθιερώνονται π.χ. τα δευτερεία τιμής στον Επίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, λόγω πρωτεύουσας της Αυτοκρατορίας :

Κανών Γ' της εν Κωνσταντινουπόλει Οικουμενικής Συνόδου.

τὸν μὲν τοι Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ρώμης ἐπίσκοπον, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νέαν Ρώμην.

Η λογική των μικρών αριθμών, της άρνησης υποταγής σε κεντρικές εστίες μεγαλύτερων χώρων, και μόνη η δυνατότητα συσσωμάτωση σε πολύ μεγάλα σχήματα όπου τηρείται η ιδιοσυμπεριφορά των τοπικών μερών, είναι χαρακτηριστικό του Ελληνισμού όπως ανέλυσα και εξήγησα την σημασία του στο κείμενο της προηγούμενης εβδομάδας.

16 Απριλίου 2020